

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 861

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 28 august 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 51 din 30 ianuarie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 lit. dd) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale	2–5
Decizia nr. 250 din 14 mai 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 lit. a) și ale art. 26 lit. d) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 32/2023 privind modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat.....	5–8
ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ	
16. — Normă pentru modificarea și completarea anexei la Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 36/2015 privind Reglementările contabile referitoare la situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aplicabile companiilor de brokeraj care desfășoară activitate de distribuție în asigurări și/sau reasigurări	9–15
ACTE ALE CAMEREI CONSULTANȚILOR FISCALI	
8. — Hotărâre privind stabilirea modalității de organizare și susținere a examenului de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent — sesiunea noiembrie 2024	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 51**

din 30 ianuarie 2024

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 lit. dd)
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici
de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale**

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina-Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 lit. dd) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, excepție ridicată de Societatea OMV Petrom Marketing — S.R.L. din București în Dosarul nr. 5.162/271/2017* al Tribunalului Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 286D/2019.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru autoarea excepției, domnul avocat Radu Boanță, cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Lipsește cealaltă parte. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul apărătorului autoarei excepției, care solicită, în esență, admiterea acesteia și pronunțarea unei decizii interpretative de admitere parțială cu efect neutralizant în sensul restrângerii ipotezei prevăzute de textul de lege criticat pe baza a ceea ce s-a întâmplat în fapt. Ca urmare a aplicării legii, s-a încălcat art. 1 alin. (4) din Constituție deoarece interpretarea textului de lege criticat a permis crearea unei *lex tertia* prin combinarea nepermisă a unor dispoziții din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 în forma anterioară modificărilor succesive intervenite cu dispozițiile rezultate ca urmare a modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 91/2014 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2015. Astfel, pentru neexecutarea unei sancțiuni complementare de suspendare a activității reglementate de „legea veche”, care nu prevedea continuarea activității ca fiind contravenție, a fost aplicată sancțiunea amenzii în noua configurație legislativă. Însă această sancțiune a amenzii ar fi trebuit să se aplice doar dacă în noua configurație legislativă exista o sancțiune-cauză pentru aceeași faptă de neemitere a bonului fiscal. Contravenționalizarea forțată a faptei de continuare a activității cu păstrarea sancțiunii complementare a confiscării pentru o perioadă mult mai mare potrivit legii vechi decât aceea reglementată prin legea nouă aduce atingere atât principiului separației și echilibrului puterilor în stat, cât și principiului universalității în absența reglementării unor norme tranzitorii. Acest mod de aplicare a legii aduce atingere și principiului *tempus regit actum*, dar și proprietății private și libertății economice, deoarece prin procesul-verbal sancționarea faptei de continuare a activității potrivit legii noi s-a combinat cu confiscarea pe o perioadă de trei luni a veniturilor, potrivit legii vechi, deși legea nouă prevedea confiscarea doar

pentru o perioadă de 30 de zile. S-a adus atingere dreptului de proprietate privată deoarece s-au confiscat sume mult mai mari, iar libertatea economică a fost încălcată prin anihilarea beneficiilor realizate de operatorul economic dincolo de limitele care se puteau aplica dacă legea ar fi retroactivat sau dacă ar fi existat norme tranzitorii. Solicită să fie declarat neconstituțional art. 10 lit. dd) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 în măsura în care se aplică consecințelor neexecutării unei sancțiuni complementare de suspendare a activității dispuse sub legislația anterioară.

4. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, deoarece dispozițiile criticate reglementează o contravenție de sine stătătoare și nu are relevanță faptul că sancțiunea anterioară fusese aplicată.

5. În replică, apărătorul autoarei excepției arată că, în măsura în care se va aprecia că este o problemă de aplicare a legii în timp și în măsura competenței Curții Constituționale, ar trebui să existe o precizare în acest sens pentru instanța care judecă fondul.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

6. Prin Încheierea din 11 ianuarie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 5.162/271/2017*, **Tribunalul Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 lit. dd) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale.** Excepția a fost ridicată de Societatea OMV Petrom Marketing — S.R.L. din București într-o cauză având ca obiect apelul formulat împotriva sentinței prin care a fost respinsă plângerea împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției prevăzute de textul de lege criticat.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea face referire mai întâi la situația de fapt din dosar. Astfel, arată că în data de 7 noiembrie 2014, ca urmare a unei inspecții, s-a întocmit procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției prevăzute la acea dată de art. 10 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 — neemiterea bonului fiscal pentru toate bunurile livrate sau serviciile prestate — deoarece s-a constatat, la verificarea numerarului existent în casierie și confruntarea acestuia cu rapoartele emise de casa de marcat, o sumă în plus care nu a putut fi justificată. S-au dispus sancțiunea principală a amenzii și sancțiunea complementară a suspendării pentru o perioadă de trei luni a activității contravenientei, în temeiul art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 în forma în vigoare la acea dată. La data încheierii procesului-verbal, nerespectarea măsurii de suspendare a activității agentului economic era sancționată, potrivit art. 11 alin. (3) teza finală din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999, cu confiscarea

sumelor încasate din livrarea de bunuri ori prestarea de servicii după suspendarea activității agenților economici.

8. Contravenienta a formulat plângere împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, solicitând înlocuirea amenzii cu avertismentul. Pe perioada judecării plângerii contravenționale, potrivit art. 32 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, a fost suspendată de drept executarea sancțiunilor principale și complementare (în cazul de față amenda și suspendarea activității agentului economic) dispuse prin procesul-verbal. Procesul s-a încheiat prin pronunțarea, la data de 19 decembrie 2016, a unei decizii prin care a fost respins apelul declarat de contravenientă. Contravenienta nu și-a suspendat activitatea după ce apelul său a fost respins.

9. La data de 27 martie 2017 s-a efectuat un nou control și s-a constatat că societatea autoare a excepției nu și-a suspendat activitatea, astfel că a fost încheiat un nou proces-verbal — cel contestat în prezenta cauză —, în care s-a constatat că societatea a săvârșit contravenția prevăzută de textul de lege supus controlului, respectiv art. 10 lit. dd) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999, introdus ca urmare a adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 91/2014 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, și s-a dispus amendarea acesteia potrivit art. 11 alin. (1) lit. d) din același act normativ cu suma de 12.500 lei și confiscarea sumelor încasate în perioada de suspendare a activității potrivit art. 11 alin. (1) lit. d) pct. (i) din același act normativ.

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia arată, în esență, că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, contravenția se subsumează noțiunii de „acuzatie în materie penală” în sensul art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Transpunând acest principiu în prezenta cauză, consideră că toate consecințele unei fapte contravenționale săvârșite, inclusiv sancțiunile principale și complementare aplicate, precum și consecințele executării sau neexecutării acestor sancțiuni sunt și rămân guvernate de legea în vigoare la momentul săvârșirii respectivei fapte potrivit principiului *tempus regit actum*, singura excepție fiind incidența unei legi contravenționale mai favorabile, potrivit art. 15 alin. (2) din Constituție. În același timp, conform principiului *accessorium sequitur principale*, în sfera dreptului contravențional, orice sancțiune complementară este accesorie sancțiunii principale și formează un tot unitar cu aceasta din perspectiva legii/configurației legislative care le guvernează la un anumit moment în timp (*in illo tempore*).

11. Observând Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014 și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, autoarea excepției susține că legea contravențională mai favorabilă urmează să se aplice în ansamblu, inclusiv în ceea ce privește sancțiunile complementare și toate consecințele/urmările acestora (inclusiv neexecutarea lor), neputându-se combina dispoziții din legi succesive. Or, în speță au fost aplicate, prin procesul-verbal întocmit la data de 27 martie 2017, atât sancțiunea amenzii pentru nesuspendarea activității — reglementată prin „legea nouă”, adică ulterior dispunerii prin procesul-verbal din 7 noiembrie 2014 a sancțiunii complementare a suspendării activității —, cât și sancțiunea complementară a confiscării sumelor încasate pe durata suspendării (trei luni), reglementată prin „legea veche”.

12. În tot acest context, se apreciază că art. 10 lit. dd) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 încalcă principiul neretroactivității legii instituit de art. 15 alin. (2) din Constituție și este neconstituțional în măsura în care se aplică și consecințelor neexecutării unei sancțiuni complementare de suspendare a activității unității aferente unei fapte contravenționale săvârșite și sancționate sub imperiul și în baza prevederilor „legii

vechi”, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 în forma anterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 91/2014 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2015. De asemenea, aplicarea retroactivă a dispozițiilor art. 10 lit. dd) din „legea nouă” și realizarea unei combinații de legi succesive (*lex tertia*) nu pot fi admise, contravenind principiului separației puterilor în stat, respectiv art. 1 alin. (4) din Constituție.

13. Autoarea excepției arată că măsura confiscării sumei aferente încasărilor pe trei luni reprezintă o încălcare a dreptului de proprietate privată, deoarece suma confiscată de la autoare este mult mai mare decât cea care ar fi trebuit confiscată în condițiile aplicării „legii noi” (încasările pentru 30 de zile), nicio persoană neputând fi pusă în situația de a fi lipsită de proprietatea sa ca urmare a reglementării unei contravenții prin „legea nouă” pentru situații născute și care rămân guvernate de „legea veche”.

14. Textul de lege criticat aduce atingere și art. 45 din Constituție referitor la libertatea economică, deoarece exercițiul acesteia poate fi restrâns de către puterea publică, garant al intereselor generale, dar și al tuturor libertăților, numai respectând principiile statului de drept și procedura instituită de art. 53 din Constituție. Or, în speță, libertatea economică nu numai că nu a fost protejată, ci, dimpotrivă, a fost îngrădită în mod injust tocmai prin nesocotirea obligației ca, în procesul de legiferare, să fie eliminat orice dubiu legat de interpretarea legilor.

15. Caracterul clar, precis și previzibil al actelor normative este absolut necesar să fie asigurat pentru a nu exista atingeri aduse drepturilor și libertăților constituționale fundamentale. În acest context, reglementarea situațiilor tranzitorii constituie o obligație de bază în procesul de elaborare a actelor normative, acest lucru fiind instituit expres prin art. 26 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. Or, așa cum s-a arătat, înainte de modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999, continuarea livrării de bunuri sau prestării de servicii după suspendarea activității operatorului economic în punctul de lucru nu era reglementată drept contravenție.

16. **Tribunalul Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal**, contrar prevederilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, nu și-a exprimat opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată.

17. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

18. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului și ale avocatului autoarei, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

19. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

20. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 10 lit. dd) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 21 ianuarie 2005:

„Constituie contravenții următoarele fapte dacă, potrivit legii penale, nu sunt considerate infracțiuni: [...] dd) continuarea livrării de bunuri sau prestării de servicii după suspendarea activității operatorului economic în punctul de lucru.”

21. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (4) — principiul separației și echilibrului puterilor în stat, art. 15 alin. (2) — principiul neretroactivității legii, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile, art. 44 — Dreptul de proprietate privată, art. 45 — Libertatea economică, art. 53 — Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 136 alin. (5) referitor la inviolabilitatea proprietății private.

22. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că solicitarea autoarei este aceea de a fi declarat neconstituțional art. 10 lit. dd) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 în măsura în care se aplică și consecințelor neexecutării unei sancțiuni complementare de suspendare a activității unității aferente unei fapte contravenționale săvârșite și sancționate sub imperiul și în baza prevederilor „legii vechi”, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 în forma anterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 91/2014 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 966 din 30 decembrie 2014, și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 285 din 28 aprilie 2015.

23. Curtea va observa mai întâi contextul în care a fost întocmit procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției reglementate prin textul de lege criticat, contestat în prezenta cauză. Astfel, autoarea a fost sancționată inițial pentru neemiterea bonului fiscal pentru toate bunurile livrate sau serviciile prestate cu sancțiunea principală a amenzii și sancțiunile complementare constând în confiscarea sumelor pentru care nu au fost emise bonuri fiscale și suspendarea activității autoarei pe o perioadă de trei luni, în temeiul art. 11 alin. (3) și al art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999. În cazul în care autoarea nu execută sancțiunea complementară a suspendării activității, aceasta putea fi sancționată ulterior cu confiscarea sumelor încasate din livrarea de bunuri ori prestarea de servicii pe perioada în care ar fi trebuit să își suspende activitatea. Autoarea a contestat în fața instanțelor de judecată procesul-verbal, astfel că executarea sancțiunii principale a amenzii și a sancțiunilor complementare a confiscării sumelor nejustificate și a suspendării activității pe o perioadă de trei luni au fost suspendate de drept potrivit art. 32 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001. Pe perioada judecării plângerii contravenționale, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 a suferit două modificări, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 91/2014 și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2015. Ca urmare a modificărilor, fapta de a continua livrarea de bunuri sau prestarea de servicii după suspendarea activității operatorului economic în punctul de lucru a fost calificată drept contravenție și sancționată cu amendă și cu confiscarea sumelor încasate.

24. Curtea observă că toate aceste modificări au avut loc pe parcursul soluționării plângerii împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției de neemitere a bonului fiscal, plângere care a fost respinsă. Ca urmare a respingerii plângerii, autoarea ar fi trebuit să execute sancțiunile dispuse prin procesul-verbal, una dintre acestea fiind sancțiunea

complementară a suspendării activității pe o perioadă de trei luni. Întrucât autoarea nu și-a suspendat activitatea, aceasta a fost sancționată din nou în temeiul art. 10 lit. dd) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999, introdus prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 91/2014, criticat în prezenta cauză, prin care este calificată drept contravenție continuarea livrării de bunuri sau prestării de servicii după suspendarea activității operatorului economic în punctul de lucru. Sancțiunea principală aplicată a fost amenda contravențională, iar cea complementară, confiscarea sumelor pe o perioadă de trei luni.

25. Curtea reține că autoarea excepției critică faptul că autoritatea fiscală a aplicat în procesul-verbal o *lex tertia* de natură să aducă atingere dreptului de proprietate și libertății economice, motivând că excepția trebuie admisă pentru motivele care au fundamentat Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 20 mai 2014. Această *lex tertia* rezultă din calificarea drept contravenție autonomă a faptei de „continuare a livrării de bunuri sau prestării de servicii după suspendarea activității operatorului economic în punctul de lucru”, care la data întocmirii primului proces-verbal nu era reglementată ca atare, și sancționarea respectivei fapte cu amendă, precum și confiscarea sumelor pe o perioadă de trei luni, perioadă pentru care operatorul economic ar fi trebuit să își suspende activitatea și care nu mai este reglementată în prezent. Suspendarea activității nu se mai face, în prezent, pe o perioadă de trei luni pentru prima contravenție săvârșită, ci pentru 30 de zile, începând cu cea de-a doua sancțiune aplicată la aceeași unitate într-un interval de 24 de luni.

26. Cu privire la aceste critici, Curtea reține că prin Decizia nr. 265 din 6 mai 2014, precitată, a constatat că dispozițiile art. 5 din Codul penal, care prevedeau că în cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă, sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile. În esență, Curtea a statuat că prin combinarea dispozițiilor penale din mai multe legi succesive se creează, pe cale judiciară, o a treia lege, care neagă rațiunea de politică penală concepută de legiuitor. Numai interpretarea prevederilor art. 5 din Codul penal în sensul că legea penală mai favorabilă se aplică în ansamblul ei este singura care poate înlătura viciul de neconstituționalitate.

27. Prin comparație, Curtea constată că în prezenta cauză este criticat un text de lege ce reglementează punctual o contravenție, respectiv „continuarea livrării de bunuri sau prestării de servicii după suspendarea activității operatorului economic în punctul de lucru”, iar nu un text cu aplicabilitate generală care să statueze cu privire la aplicarea legii contravenționale mai favorabile care să permită combinarea prevederilor mai favorabile din legi contravenționale diferite.

28. Curtea reține că, în realitate, excepția ridicată de autoare urmărește verificarea legalității procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției contestat în prezenta cauză, în contextul în care printr-o hotărâre definitivă a fost respinsă plângerea împotriva primului proces-verbal ce obliga la suspendarea activității pe o perioadă de trei luni, sancțiune care nu a fost executată, iar fapta de nesuspendare a activității a fost reglementată drept contravenție de sine stătătoare. Or, atât verificarea legalității procesului-verbal, cât și aplicarea legii contravenționale mai favorabile în prezenta cauză constituie aspecte ce țin de modul de interpretare și aplicare a legii, excedând competenței Curții Constituționale, motiv pentru care excepția de neconstituționalitate urmează să fie respinsă ca inadmisibilă.

29. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 lit. dd) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, excepție ridicată de Societatea OMV Petrom Marketing — S.R.L. din București în Dosarul nr. 5.162/271/2017* al Tribunalului Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Bihor — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 30 ianuarie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Cristina-Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 250

din 14 mai 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 lit. a) și ale art. 26 lit. d) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 32/2023 privind modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat

Marian Enache	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioana-Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 lit. d) raportate la cele ale art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, excepție ridicată de Neliana Ursachi în Dosarul nr. 694/57/2017/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 97D/2021.

2. La apelul nominal răspunde personal autoarea excepției. Se constată lipsa celorlalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 696D/2021, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995, excepție ridicată de Teofil Drugărin în Dosarul nr. 13.741/3/2020 al Tribunalului Caraș-Severin — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Având în vedere obiectul excepției de neconstituționalitate din dosarele mai sus menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea Dosarului nr. 696D/2021 la Dosarul nr. 97D/2021. Autoarea prezintă și reprezentantul Ministerului Public sunt de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea Dosarului nr. 696D/2021 la Dosarul nr. 97D/2021, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul autoarei excepției de neconstituționalitate ce formează obiectul Dosarului nr. 97D/2021, care solicită admiterea acesteia, susținând că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor din Legea fundamentală cuprinse în art. 1, art. 20 și art. 41 alin. (1), în ceea ce privește claritatea și previzibilitatea legii. Având în vedere și prevederile art. 53 din Constituție, arată că dreptul la uitare, precum și sensul și scopul legii naționale privind reabilitarea duc la o uitare și o iertare care tind să fie eterne. Întrucât în cauză a intervenit reabilitarea de drept, este nesocotit și principiul proporționalității. Arată că, în raport cu jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, sunt încălcate cerințele de proporționalitate și din perspectiva art. 8, 10, 11 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

7. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 din Legea nr. 51/1992, având în vedere

că, prin Decizia nr. 230 din 28 aprilie 2022, Curtea Constituțională a reținut deja că legiuitorul nu a intervenit timp de 5 ani pentru a armoniza aceste dispoziții legale cu cele statuate prin Decizia nr. 225 din 4 aprilie 2017, prin care s-a constatat neconstituționalitatea articolului menționat. În ceea ce privește art. 26 lit. d) din Legea nr. 51/1995, arată că își mențin valabilitatea considerentele Deciziei nr. 225 din 4 aprilie 2017.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

8. Prin încheierile din 25 noiembrie 2020 și 16 februarie 2021, pronunțate în dosarele nr. 694/57/2017/a1 și nr. 13.741/3/2020, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal și Tribunalul Caraș-Severin — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 lit. a) și ale art. 26 lit. d) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat.** Excepția a fost ridicată de Neliana Ursachi și Teofil Drugărin în cauze având ca obiect soluționarea unor contestații formulate împotriva unei decizii a Consiliului Baroului București de excludere din profesia de avocat pentru intervenirea nedemnității, respectiv împotriva hotărârii Consiliului Baroului Hunedoara prin care s-a respins cererea de reînscrisere în Tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei.

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată, în esență, că prin Decizia Curții Constituționale nr. 225 din 4 aprilie 2017 s-a constatat că sintagma „de natură să aducă atingere prestigiului profesiei” de avocat din cuprinsul art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 este neconstituțională. Ca efect al acestei decizii, Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România (UNBR) a decis că, până la o viitoare reglementare legală prin care Parlamentul să circumstanțieze expres sfera infracțiunilor a căror săvârșire este de natură să aducă atingere prestigiului profesiei de avocat, soluțiile ce urmează a fi date în materie de nedemnitate profesională vor ține cont de faptul că textul nu permite organelor profesiei de avocat un drept de apreciere, de la caz la caz, cu privire la tipurile de infracțiuni pentru care un avocat poate fi considerat nedemn de exercitarea acestei profesii. Or, aceasta reprezintă o interpretare extensivă a legii, ce excedează voinței legiuitorului, care nu a fost aceea de a stabili drept caz de nedemnitate profesională existența unei hotărâri de condamnare la pedeapsa închisorii pentru săvârșirea oricărei infracțiuni intenționate, ci a restrâns sfera de aplicare a cazurilor de nedemnitate doar la acele situații ce îndeplinesc și condiția suplimentară ca infracțiunea intenționată pentru care s-a dispus condamnarea să fie una de natură să aducă atingere prestigiului profesiei.

10. Prin Decizia nr. 225 din 4 aprilie 2017, Curtea Constituțională a precizat că revine legiuitorului sarcina de a conferi normei legale criticate un conținut normativ edificator și de a stabili un cadru legislativ coerent și lipsit de echivoc cu privire la condițiile concrete în care intervine încetarea calității de avocat, prin excluderea din profesie, ca urmare a incidenței cazului de nedemnitate prevăzut de art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995.

11. În motivarea excepției se mai arată că pasivitatea forului legislativ, care, în cele 45 de zile de la data publicării deciziei menționate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nu a pus prevederile art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 în acord cu Constituția, nu trebuie să se răsfrângă în niciun fel asupra situației juridice a celor în cauză, nefiind permisă extinderea prin

interpretare a sferei de aplicare a cazurilor de nedemnitate profesională la toate condamnările cu închisoarea pentru infracțiuni intenționate.

12. Interpretarea dată de organele profesiei dispozițiilor art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 în sensul că nu permit un drept de apreciere, de la caz la caz, cu privire la tipurile de infracțiuni pentru care un avocat poate fi considerat nedemn să exercite această profesie este o interpretare cu un vădit caracter neconstituțional, întrucât stabilește un caz de nedemnitate obligatorie și perpetuă, cu repercusiuni asupra substanței și a înseși existenței dreptului la viață privată, a dreptului la muncă și la libera alegere a profesiei, ca drepturi fundamentale ocrotite de Constituție și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Prevederile art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 încalcă și dispozițiile art. 41 alin. (1) și ale art. 53 alin. (2) din Constituție, îngrădind cu titlu permanent libertatea de alegere a profesiei de avocat în cazul persoanelor care au fost condamnate la pedeapsa închisorii pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, indiferent că această faptă are sau nu legătură cu profesia de avocat ori că aduce sau nu atingere prestigiului acestei profesii.

13. Se arată că legea nu face nicio distincție cu privire la întinderea în timp a efectelor acestei nedemnități, respectiv doar atât timp cât condamnarea constituie antecedent penal sau până la reabilitarea persoanei condamnate, astfel încât aspectul de nedemnitate apare a fi unul permanent, de neșters în timp, după pronunțarea unei hotărâri de condamnare la pedeapsa închisorii pentru o infracțiune intenționată.

14. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal** apreciază că nu este încălcat principiul priorității tratatelor internaționale privind drepturile omului și nici nu este îngrădit accesul liber la justiție ori dreptul la un proces echitabil. Dispozițiile legale criticate sunt suficiente de clare, predictibile și neechivoce, destinatarul normei juridice fiind capabil să își adapteze conduita în funcție de conținutul acesteia, în concordanță cu prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție. De altfel, în aprecierea constituționalității dispozițiilor criticate, Curtea Constituțională a constatat, prin Decizia nr. 225 din 4 aprilie 2017, că art. 27 lit. d) din Legea nr. 51/1995, fiind o normă de trimitere, trebuie privit prin prisma efectelor declarării ca neconstituțională a sintagmei „de natură să aducă atingere prestigiului profesiei” din cuprinsul art. 14 lit. a) al aceluiași act normativ. Astfel, prin conținutul său normativ, art. 27 lit. d) din Legea nr. 51/1995 nu conține niciun viciu de neconstituționalitate, ci doar reglementează una dintre situațiile în care încetează calitatea de avocat. Mai arată că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, avocatura este un serviciu public, care este organizat și funcționează pe baza unei legi speciale, iar cei care doresc să practice această profesie sunt datori să respecte legea și să accepte regulile impuse de aceasta, inclusiv prin aplicarea unor măsuri coercitive.

15. **Tribunalul Caraș-Severin — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât textele legale criticate nu îngădesc dreptul la muncă potrivit pregătirii profesionale sau alegerea liberă a profesiei, ci doar stabilesc cazurile de încetare a acestei calități, și anume atunci când avocatul a fost condamnat definitiv pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni care aduce atingere prestigiului profesiei. Reglementarea din materia nedemnității avocatului este una normală, oferind garanția că persoanele care exercită această onorantă profesie au un profil moral impecabil, întrucât este de neconceput ca persoane cu condamnări penale să participe la

actul de justiție. Legiuitorul a înțeles să pună sub incidența acestei sancțiuni maxime — excluderea din profesie — doar săvârșirea de infracțiuni intenționate, excluzându-le pe cele din culpă, în considerarea faptului că, dacă nu există intenție din partea avocatului, nu se poate spune că acestuia îi sunt afectate probitatea și corectitudinea.

16. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

17. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

18. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

19. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierilor de sesizare, prevederile art. 14 lit. a) și ale art. 26 lit. d) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat. Din motivarea excepției rezultă că autoarea excepției de neconstituționalitate ce formează obiectul Dosarului nr. 97D/2021 și-a raportat critica la prevederile Legii nr. 51/1995 astfel cum acestea se regăseau în legea publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 98 din 7 februarie 2011. Dar legea menționată a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 mai 2018, iar în urma renumerotării, art. 27 lit. d) a devenit art. 26 lit. d), astfel că asupra acestuia se va pronunța Curtea Constituțională. Dispozițiile legale criticate aveau, la data ridicării excepției, următoarea redactare:

— Art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995: „*Este nedemn de a fi avocat:*

a) *cel condamnat definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei;*”;

— Art. 26 lit. d): „*Calitatea de avocat încetează: [...]*

d) *dacă avocatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală și care îl face nedemn de a fi avocat, conform legii.*”

20. Ulterior sesizării Curții Constituționale, a intrat în vigoare Legea nr. 32/2023 privind modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 36 din 12 ianuarie 2023, în noua redactare, conținutul normativ al art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 fiind următorul: „*Este nedemn de a fi avocat: a) cel condamnat prin hotărâre judecătorească definitivă la pedeapsa închisorii de un an sau mai mare pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni, infracțiune pedepsită cu pedeapsa închisorii având un minim special de cel puțin un an și reprezentând infracțiune contra vieții, infracțiune contra patrimoniului, infracțiune contra înfăptuirii justiției, infracțiune de corupție sau de serviciu, infracțiune de fals, infracțiune care aduce atingere unor relații privind conviețuirea socială, infracțiune contra securității naționale sau o infracțiune de genocid, contra umanității și de*

război, dacă până la data verificării stării de nedemnitate nu a intervenit reabilitarea, amnistia postcondamnatorie sau dezincriminarea faptei;”.

21. Având în vedere noua soluție legislativă, diferită de cea criticată în cauză, precum și cele statuate de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, obiectul excepției de neconstituționalitate îl va constitui art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 în redactarea anterioară acestei modificări.

22. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) referitor la principiul legalității în componenta privitoare la calitatea legii, art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 41 alin. (1) privind dreptul la muncă și art. 53 alin. (2) privind condițiile restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. Se invocă, de asemenea, și prevederile art. 6 — *Dreptul la un proces echitabil*, ale art. 8 — *Dreptul la respectarea vieții private și de familie*, ale art. 13 — *Dreptul la un remediu efectiv* și ale art. 14 — *Interzicerea discriminării* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

23. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, ulterior sesizării sale cu soluționarea acesteia, a pronunțat Decizia nr. 230 din 28 aprilie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 519 din 26 mai 2022, prin care a constatat că dispozițiile art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995, în redactarea criticată și în cauza de față, sunt neconstituționale.

24. În decizia menționată, Curtea a observat că, prin Decizia nr. 225 din 4 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 468 din 22 iunie 2017, a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995, constatând că sintagma „de natură să aducă atingere prestigiului profesiei” este contrară dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

25. Pentru a pronunța această soluție, Curtea a reținut, în esență, că sintagma menționată este lipsită de claritate, precizie și previzibilitate, având în vedere că nu se specifică în mod clar acele infracțiuni intenționate care aduc atingere prestigiului profesiei de avocat, iar necircumstanțierea expresă a acestora lasă loc arbitrarului, făcând posibilă aplicarea diferențiată a sancțiunii excluderii din profesie, în funcție de aprecierea subiectivă a structurilor profesiei de avocat competente să aprecieze asupra cazului de nedemnitate. Această lipsă de claritate a legii creează premisa aplicării în mod diferit, într-o manieră discriminatorie, ca rezultat al unor interpretări sau aprecieri arbitrare.

26. Ulterior publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a deciziei anterioare, sintagma a cărei neconstituționalitate a fost constatată prin aceasta și-a încetat efectele juridice, ca urmare a prevederilor art. 147 alin. (4) din Constituție, în condițiile în care legiuitorul nu a intervenit pentru a compatibiliza dispozițiile art. 14 lit. d) din Legea nr. 51/1995 cu prevederile constituționale, în sensul celor statuate prin Decizia nr. 225 din 4 aprilie 2017, precitată. În consecință, Curtea a reținut că pierderea calității de avocat intervenea pentru săvârșirea oricărei infracțiuni intenționate prin care s-a constatat, prin hotărâre judecătorească definitivă, vinovăția inculpatului și pentru care s-a dispus pedeapsa cu închisoarea, indiferent dacă instanța a apreciat că se impune suspendarea executării

acesteia. În absența intervenției active a legiuitorului, care să clarifice norma prin prisma celor statuate de Curtea Constituțională, s-a ajuns la o situație excesivă, contrară rațiunii avute în vedere de instanța de contencios constituțional prin pronunțarea deciziei menționate, urmând să fie excluși din profesie, în mod nediferențiat, toți avocații care au fost condamnați definitiv prin hotărâre judecătorească la pedeapsa cu închisoarea pentru săvârșirea oricărei infracțiuni intenționate, deși finalitatea acestei decizii a fost aceea de a conduce la sporirea garanțiilor juridice asigurate prin lege avocaților în ceea ce privește pierderea acestei calități, prin eliminarea riscului aplicării acestei măsuri în mod arbitrar.

27. Ca atare, Curtea a constatat, prin Decizia nr. 230 din 28 aprilie 2022, precitată, paragraful 27, că legiuitorul a nesocotit prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, ignorând efectele obligatorii ale Deciziei nr. 225 din 4 aprilie 2017 și generând astfel un viciu de constituționalitate mai grav. Pentru restabilirea stării de constituționalitate este necesar ca legiuitorul să clarifice și să detalieze prevederile art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995, pentru a îndepărta neconstituționalitatea constatată prin Decizia nr. 225 din 4 aprilie 2017, în spiritul celor precizate în considerentele acestei decizii. Curtea a statuat că legiuitorul va trebui să dea eficiență considerentelor exprimate de instanța de contencios constituțional și să fixeze cu exactitate infracțiunile a căror săvârșire determină pierderea calității de avocat.

28. De altfel, ulterior, Parlamentul s-a conformat statuărilor Curții Constituționale, adoptând Legea nr. 32/2023 privind modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, prin care a circumstanțiat care sunt acele infracțiuni pentru care intervine nedemnitățile de a exercita profesia de avocat.

29. În acest context legislativ și jurisprudențial, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 lit. a) din Legea

nr. 51/1995 a devenit inadmisibilă, ca urmare a deciziei de admitere menționate și a modificării legislative subsecvente.

30. Astfel cum Curtea a statuat prin numeroase decizii anterioare, de exemplu, prin Decizia nr. 22 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 162 din 9 martie 2015, paragraful 18, Decizia nr. 365 din 2 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 643 din 22 august 2016, paragraful 40, sau Decizia nr. 318 din 19 mai 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 787 din 9 august 2022, paragraful 20, că, în temeiul deciziei de admitere, soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate ca devenită inadmisibilă poate constitui motiv de revizuire, conform art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă (a se vedea și Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 1 februarie 2016, paragrafele 19—23).

31. În ceea ce privește art. 26 lit. d) din Legea nr. 51/1995, potrivit căruia „calitatea de avocat încetează: [...] dacă avocatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală și care îl face nedemn de a fi avocat, conform legii”, criticat, de asemenea, în cauza de față, se mențin aprecierile Curții Constituționale reținute prin Decizia nr. 225 din 4 aprilie 2017, paragraful 27, în sensul că, fiind o normă de trimitere, trebuie privit prin prisma efectelor constatării neconstituționalității prevederilor art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 și că, prin conținutul său normativ, textul de lege criticat nu conține niciun viciu de neconstituționalitate, ci doar reglementează una dintre situațiile în care încetează calitatea de avocat (a se vedea, în același sens, și Decizia nr. 230 din 28 aprilie 2022, paragraful 28, și Decizia nr. 430 din 29 septembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 122 din 13 februarie 2023, paragraful 20).

32. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, în redactarea anterioară modificării acestora prin Legea nr. 32/2023 privind modificarea art. 14 lit. a) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, excepție ridicată de Neliana Ursachi în Dosarul nr. 694/57/2017/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal și de Teofil Drugărin în Dosarul nr. 13.741/3/2020 al Tribunalului Caraș-Severin — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Neliana Ursachi în Dosarul nr. 694/57/2017/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 26 lit. d) din Legea nr. 51/1995 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal și Tribunalului Caraș-Severin — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 14 mai 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

NORMĂ

pentru modificarea și completarea anexei la Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 36/2015 privind Reglementările contabile referitoare la situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aplicabile companiilor de brokeraj care desfășoară activitate de distribuție în asigurări și/sau reasigurări

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) lit. b), art. 3 alin. (1) lit. b) și ale art. 6 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 4 alin. (3) lit. b) și ale art. 28 alin. (8) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al prevederilor art. 36 alin. (2) lit. g) din Legea nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări, cu modificările și completările ulterioare,

în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din cadrul ședinței din data de 3 iulie 2024,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite următoarea normă:

Art. I. — Anexa la Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 36/2015 privind Reglementările contabile referitoare la situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aplicabile companiilor de brokeraj care desfășoară activitate de distribuție în asigurări și/sau reasigurări, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 976 și 976 bis din 29 decembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La capitolul 1 „Aria de aplicabilitate, definiții și categorii de entități raportoare și de grupuri”, punctul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„2. — Prezentele reglementări transpun parțial prevederile următoarelor directive:

a) Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 182 din data de 29 iunie 2013;

b) Directiva (UE) 2021/2.101 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea, de către anumite întreprinderi și sucursale, de informații privind impozitul pe profit, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 429 din data de 1 decembrie 2021;

c) Directiva (UE) 2022/2.464 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 537/2014, a Directivei 2004/109/CE, a Directivei 2006/43/CE și a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 322 din 16 decembrie 2022;

d) Directiva delegată (UE) 2023/2.775 a Comisiei din 17 octombrie 2023 de modificare a Directivei 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește ajustarea criteriilor de mărime pentru microîntreprinderi și întreprinderi sau grupuri mici, mijlocii și mari, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, din 21 decembrie 2023.”

2. La capitolul 1 „Aria de aplicabilitate, definiții și categorii de entități raportoare și de grupuri”, la secțiunea 1.2 — Definiții, punctul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

„9. — (1) În înțelesul prezentelor reglementări se aplică următoarele definiții:

1. *interes de participare* — drepturi în capitalul altor entități, reprezentate sau nu prin certificate, care, prin crearea unei legături durabile cu aceste entități, sunt destinate să contribuie la activitatea entității care deține drepturile respective. Deținerea unei părți din capitalul unei alte entități reprezintă un interes de participare, dacă depășește un prag procentual de 20%;

2. *parte legată* — are același înțeles ca în standardele internaționale de contabilitate adoptate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1.606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 iulie 2002 privind aplicarea standardelor internaționale de contabilitate;

3. *active immobilizate* — activele care sunt destinate să servească o perioadă îndelungată activitățile entității, respectiv mai mare de un an;

4. *cost de achiziție* — prețul datorat și eventualele cheltuieli conexe minus eventualele reduceri ale costului de achiziție.

În acest sens, costul de achiziție a bunurilor cuprinde prețul de cumpărare, taxele de import și alte taxe (cu excepția acelor pe care persoana juridică le poate recupera de la autoritățile fiscale), cheltuielile de transport, manipulare și alte cheltuieli care pot fi atribuite direct achiziției bunurilor respective.

În costul de achiziție se includ, de asemenea, comisioanele, taxele notariale, cheltuielile cu obținerea de autorizații și alte cheltuieli nerecuperabile, atribuite direct bunurilor respective.

Cheltuielile de transport sunt incluse în costul de achiziție și atunci când funcția de aprovizionare este externalizată;

5. *ajustări de valoare* — ajustările destinate să țină cont de modificările valorilor activelor individuale, stabilite la data bilanțului, indiferent dacă modificarea este definitivă sau nu. Ajustările negative de valoare pot fi: ajustări permanente, denumite în continuare *amortizări*, și/sau ajustări provizorii, denumite în continuare *ajustări pentru depreciere sau pierdere de valoare*, în funcție de caracterul permanent sau provizoriu al ajustării respective;

6. *societate-mamă* — o entitate care controlează una sau mai multe filiale;

7. *filială* — o entitate controlată de o societate-mamă, inclusiv orice filială a societății-mamă care le conduce;

8. *grup* — o societate-mamă și toate filialele acesteia;

9. *entități afiliate* — două sau mai multe entități din cadrul unui grup;

10. *entitate asociată* — o entitate în care o altă entitate are un interes de participare și ale cărei politici de exploatare și financiare fac obiectul unei influențe semnificative exercitate de cealaltă entitate. Se consideră că o entitate exercită o influență semnificativă asupra altei entități dacă deține cel puțin 20% din drepturile de vot ale acționarilor sau asociaților respectivei entități. Ca urmare, existența unei entități asociate presupune îndeplinirea cumulativă a două condiții, respectiv deținerea unui interes de participare în cealaltă entitate și exercitarea influenței semnificative asupra politicilor de exploatare și financiare ale acesteia;

11. *prag de semnificație* — statutul informațiilor în cazul în care se poate anticipa în mod rezonabil că omiterea sau prezentarea eronată a acestora influențează deciziile pe care utilizatorii le adoptă pe baza situațiilor financiare ale entității. Pragul de semnificație al elementelor individuale se evaluează în contextul altor elemente similare;

12. *cifra de afaceri netă* — sumele obținute din activitatea de distribuție, din crearea de produse de asigurare în asociere cu asigurătorii și din activitățile permise conform reglementărilor privind distribuția de asigurări, după deducerea reducerilor comerciale;

13. *aspecte de durabilitate* — factori de mediu, factori sociali și care privesc drepturile omului și factori de guvernanță, inclusiv factori de durabilitate, astfel cum sunt definiți la art. 2 pct. 24 din Regulamentul (UE) 2019/2.088 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare;

14. *raportare privind durabilitatea* — raportarea de informații referitoare la aspecte de durabilitate, în conformitate cu pct. 429¹—429³ și pct. 493¹—493³;

15. *resurse necorporale esențiale* — resurse fără substanță fizică de care depinde în mod fundamental modelul de afaceri al entității și care reprezintă o sursă de creare de valoare pentru entitate.

(2) Definițiile utilizate în prezentele reglementări contabile au semnificația prevăzută în Legea nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, cu modificările și completările ulterioare, și Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 22/2021 privind distribuția de asigurări.”

3. La capitolul 1 „Aria de aplicabilitate, definiții și categorii de entități raportoare și de grupuri”, la secțiunea 1.3 — Categorii de entități raportoare și de grupuri, punctele 10 și 11 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„10. — (1) În funcție de criteriile de mărime, companiile de brokeraj și subunitățile acestora prevăzute la pct. 3 se grupează în următoarele categorii:

- a) microentități;
- b) entități mici;
- c) entități mijlocii;
- d) entități mari.

(2) Microentitățile sunt entitățile care, la data bilanțului, nu depășesc limitele a cel puțin două dintre următoarele trei criterii:

- a) totalul activelor: 2.250.000 lei;
- b) cifra de afaceri netă: 4.500.000 lei;
- c) numărul mediu de salariați în cursul exercițiului financiar: 10.

(3) Entitățile mici sunt entitățile care nu se încadrează în categoria microentităților și care, la data bilanțului, nu depășesc limitele a cel puțin două dintre următoarele trei criterii:

- a) totalul activelor: 25.000.000 lei;
- b) cifra de afaceri netă: 50.000.000 lei;
- c) numărul mediu de salariați în cursul exercițiului financiar: 50.

(4) Entitățile mijlocii sunt entitățile care nu sunt microentități sau entități mici și care, la data bilanțului, nu depășesc limitele a cel puțin două dintre următoarele trei criterii:

- a) totalul activelor: 125.000.000 lei;
- b) cifra de afaceri netă: 250.000.000 lei;
- c) numărul mediu de salariați în cursul exercițiului financiar: 250.

(5) Entitățile mari sunt entitățile care, la data bilanțului, depășesc limitele a cel puțin două dintre următoarele trei criterii:

- a) totalul activelor: 125.000.000 lei;
- b) cifra de afaceri netă: 250.000.000 lei;
- c) numărul mediu de salariați în cursul exercițiului financiar: 250.

(6) Au obligația auditării situațiilor financiare anuale companiile de brokeraj mijlocii și mari care la data bilanțului depășesc limitele a două dintre cele trei criterii de mărime prevăzute la alin. (3) și (4).

(7) Companiile de brokeraj care la data bilanțului nu depășesc limitele a două dintre criteriile de mărime prevăzute la alin. (3) și (4) au obligația verificării situațiilor financiare anuale de către cenzori, potrivit legii.

(8) Companiile de brokeraj care au auditat situațiile financiare anuale vor asigura verificarea situațiilor financiare anuale numai dacă în două exerciții financiare consecutive nu depășesc limitele a două dintre cele trei criterii de mărime prevăzute la alin. (3) și (4).

(9) Companiile de brokeraj care au verificat situațiile financiare anuale conform prevederilor alin. (7) vor audita situațiile financiare anuale doar dacă în două exerciții financiare consecutive depășesc limitele a două dintre cele trei criterii de mărime prevăzute la alin. (3) și (4).

11. — (1) În procesul de consolidare, în funcție de criteriile de mărime, grupurile se grupează în două categorii, astfel: grupuri mici și mijlocii, respectiv grupuri mari.

(2) Grupurile mici și mijlocii sunt grupurile constituite din societățile-mamă și filialele care urmează să fie incluse în consolidare și care, pe bază consolidată, nu depășesc limitele a cel puțin două dintre următoarele trei criterii la data bilanțului societății-mamă:

- a) totalul activelor: 125.000.000 lei;
- b) cifra de afaceri netă: 250.000.000 lei;
- c) numărul mediu de salariați în cursul exercițiului financiar: 250.

(3) Grupurile mari sunt grupurile constituite din societățile-mamă și filialele care urmează să fie incluse în consolidare și care, pe bază consolidată, depășesc limitele a cel puțin două dintre următoarele trei criterii la data bilanțului societății-mamă:

- a) totalul activelor: 125.000.000 lei;
- b) cifra de afaceri netă: 250.000.000 lei;
- c) numărul mediu de salariați în cursul exercițiului financiar: 250.

(4) Determinarea valorii criteriilor de mărime prevăzute la prezentul punct se bazează doar pe indicatorii corespunzători societății-mamă și filialelor cuprinse în consolidare. La stabilirea criteriilor de mărime, societatea-mamă poate să nu ia în considerare filialele pe care intenționează să le excludă din consolidare în baza oricărei situații prevăzute la pct. 441.”

4. La capitolul 7 „Raportul administratorilor”, la punctul 429, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Entitățile prevăzute la pct. 10 alin. (5) raportează informații privind principalele resurse necorporale și explică în ce fel modelul de afaceri al entității depinde în mod fundamental de astfel de resurse și în ce fel resursele respective reprezintă o sursă de creare de valoare pentru entitate.”

5. La capitolul 7 „Raportul administratorilor”, după punctul 429 se introduc trei noi puncte, punctele 429¹—429³, cu următorul cuprins:

„Raportarea privind durabilitatea

429¹. — (1) Entitățile prevăzute la pct. 10 alin. (5) includ în raportul administratorilor:

a) informațiile necesare pentru înțelegerea impactului entității asupra aspectelor de durabilitate; și

b) informațiile necesare pentru înțelegerea modului în care aspectele de durabilitate afectează dezvoltarea, performanța și poziția entității.

(2) Informațiile menționate la alin. (1) trebuie să fie clar identificabile în raportul administratorilor, într-o secțiune specifică a acestuia.

(3) Informațiile menționate la alin. (1) conțin cel puțin:

a) o descriere succintă a modelului de afaceri și a strategiei entității, inclusiv cu privire la:

(i) reziliența modelului de afaceri și a strategiei entității în relație cu riscurile aferente aspectelor de durabilitate;

(ii) oportunitățile pentru entitate în legătură cu aspectele de durabilitate;

(iii) planurile entității, inclusiv acțiunile de punere în aplicare și planurile financiare și de investiții conexe, pentru a se asigura că modelul său de afaceri și strategia sa sunt compatibile cu tranziția către o economie durabilă și cu limitarea încălzirii globale la 1,5 °C, în conformitate cu Acordul de la Paris în temeiul Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, adoptat la 12 decembrie 2015, denumit în continuare *Acordul de la Paris*, și cu obiectivul de realizare a neutralității climatice până în 2050, astfel cum este stabilit în Regulamentul (UE) 2021/1.119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1.999, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 243 din 9 iulie 2021, precum și, după caz, expunerea entității la activități legate de cărbune, petrol și gaze;

(iv) modul în care modelul de afaceri și strategia entității țin seama de interesele părților interesate ale entității și de impactul entității asupra aspectelor de durabilitate;

(v) modul în care strategia entității a fost pusă în aplicare în ceea ce privește aspectele de durabilitate;

b) o descriere a obiectivelor cu termene precise legate de aspecte de durabilitate stabilite de entitate, inclusiv, după caz, a obiectivelor de reducere a emisiilor absolute de gaze cu efect de seră cel puțin pentru 2030 și 2050, o descriere a progreselor înregistrate de entitate în vederea atingerii obiectivelor respective și o declarație din care să reiasă dacă obiectivele entității legate de factorii de mediu se bazează pe dovezi științifice concludente;

c) o descriere a rolului conducerii în ceea ce privește aspectele de durabilitate, precum și a cunoștințelor de specialitate și a competențelor acesteia pentru a îndeplini rolul respectiv sau a accesului membrilor acesteia la astfel de cunoștințe de specialitate și de competențe;

d) o descriere a politicilor entității în ceea ce privește aspectele de durabilitate;

e) informații despre existența unor sisteme de stimulente privind aspectele de durabilitate oferite membrilor conducerii;

f) o descriere a:

(i) procesului de diligență necesară pus în aplicare de entitate în ceea ce privește aspectele de durabilitate și, după caz, în conformitate cu cerințele Uniunii Europene aplicabile entităților de a desfășura un astfel de proces;

(ii) principalului impact negativ real sau potențial legat de operațiunile proprii ale entității și de lanțul său valoric, inclusiv de produsele și serviciile sale, de relațiile sale de afaceri și de lanțul său de aprovizionare, a acțiunilor întreprinse pentru a identifica și monitoriza impactul respectiv și alte efecte negative pe care entitatea trebuie să le identifice în temeiul altor cerințe ale Uniunii privind desfășurarea de către entități a unui proces de diligență necesară a acestora;

(iii) oricăror acțiuni întreprinse de entitate pentru a preveni, a atenua, a remedia sau a pune capăt impactului negativ real sau potențial, precum și a rezultatului unor astfel de acțiuni;

g) o descriere a principalelor riscuri pentru entitate aferente aspectelor de durabilitate, inclusiv o descriere a principalelor relații de dependență a entității de astfel de aspecte, precum și a modului în care entitatea gestionează riscurile respective;

h) indicatorii relevanți pentru prezentările de informații menționate la lit. a)—g).

(4) Entitățile raportează procesul desfășurat pentru identificarea informațiilor pe care le-au inclus în raportul administratorilor, în conformitate cu alin. (1) și (2).

(5) Informațiile enumerate la alin. (3) includ informații referitoare la orizonturi pe termen scurt, mediu și lung, după caz.

(6) Dacă este cazul, informațiile menționate la alin. (1)—(3) conțin informații cu privire la propriile operațiuni ale entității și la lanțul său valoric, inclusiv la produsele și serviciile sale, la relațiile sale de afaceri și lanțul său de aprovizionare.

(7) În primii trei ani de aplicare a prezentelor reglementări referitoare la raportarea privind durabilitatea și în cazul în care nu sunt disponibile toate informațiile necesare privind lanțul său valoric, entitatea explică eforturile depuse pentru a obține informațiile necesare privind lanțul său valoric, motivele pentru care nu au putut fi obținute toate informațiile necesare și planurile sale pentru a obține informațiile necesare în viitor.

(8) Dacă este cazul, informațiile menționate la alin. (1)—(3) conțin, de asemenea, trimiteri la alte informații incluse în raportul administratorilor, în conformitate cu pct. 427—429, și la sumele raportate în situațiile financiare anuale, precum și explicații suplimentare cu privire la acestea.

(9) În situații excepționale, entitățile pot omite informațiile referitoare la evoluțiile iminente sau aspectele în curs de negociere, cu avizul motivat al membrilor conducerii, care acționează în limitele competențelor legale și răspund colectiv pentru acesta, în care justifică faptul că prezentarea acestor informații ar aduce prejudicii grave poziției comerciale a entității, cu condiția ca omisiunile să nu împiedice înțelegerea corectă și echilibrată a dezvoltării, a performanței și a poziției entității și a impactului activității sale.

429². — (1) Entitățile raportează informațiile menționate la pct. 429¹ în conformitate cu standardele de raportare privind durabilitatea, adoptate de către Comisia Europeană în temeiul art. 29b din Directiva 2013/34/UE, astfel cum a fost modificată și completată prin Directiva (UE) 2022/2.464.

(2) Conducerea entității informează în consecință reprezentanții salariaților la nivelul corespunzător și le prezintă informații relevante și mijloace de obținere și de verificare a informațiilor privind durabilitatea, solicitând totodată opinia reprezentanților salariaților asupra acestor aspecte.

(3) Se consideră că entitățile care îndeplinesc cerințele prevăzute la alin. (1) și la pct. 429¹ au respectat cerința prevăzută la pct. 429 alin. (1).

(4) În cazul în care condițiile prevăzute la alin. (6) sunt îndeplinite, o societate care este filială este scutită de obligațiile prevăzute la pct. 429¹ și la alin. (1), denumită în continuare *filială scutită*, dacă societatea respectivă și filialele sale, la rândul lor, sunt incluse în raportul consolidat al administratorilor al unei societăți-mamă, întocmit în conformitate cu pct. 491—493 și pct. 493¹ și 493².

(5) Scutirea se aplică, de asemenea, și pentru o societate care este filială a unei societăți-mamă stabilite într-un stat terț, dacă:

a) societatea respectivă și filialele sale sunt incluse în raportarea consolidată privind durabilitatea a societății-mamă stabilite într-un stat terț; și

b) respectiva raportare consolidată privind durabilitatea este realizată în conformitate cu standardele de raportare privind durabilitatea, adoptate de către Comisia Europeană în temeiul art. 29b din Directiva 2013/34/UE, astfel cum a fost modificată și completată prin Directiva (UE) 2022/2.464, sau într-un mod echivalent cu respectivele standarde de raportare privind durabilitatea, astfel cum este stabilit în conformitate cu un act de punere în aplicare privind echivalarea standardelor de raportare privind durabilitatea, adoptat de Comisia Europeană în temeiul art. 23 alin. (4) al treilea paragraf din Directiva 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind armonizarea obligațiilor de transparență în ceea ce privește informația referitoare la emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată și de modificare a Directivei 2001/34/CE.

(6) Scutirea prevăzută la alin. (4) și (5) se aplică în următoarele condiții:

a) raportul administratorilor al filialei scutite conține toate informațiile următoare:

(i) denumirea și sediul social ale societății-mamă care raportează informații la nivel de grup în conformitate cu prezentul punct și pct. 429¹ sau într-un mod echivalent cu standardele de raportare privind durabilitatea, adoptate de către Comisia Europeană în temeiul art. 29b din Directiva 2013/34/UE, astfel cum a fost modificată și completată prin Directiva (UE) 2022/2.464;

(ii) linkurile către raportul consolidat al administratorilor al societății-mamă sau, după caz, către raportarea consolidată privind durabilitatea a societății-mamă, astfel cum se menționează la alin. (4) și (5), și către opinia de asigurare menționată la pct. 502 alin. (1) lit. g) sau către opinia de asigurare menționată la lit. b);

(iii) faptul că societatea este scutită de obligațiile prevăzute la alin. (1) și la pct. 429¹;

b) dacă societatea-mamă menționată este stabilită într-un stat terț, raportarea sa consolidată privind durabilitatea și opinia de asigurare cu privire la raportarea consolidată privind durabilitatea, elaborată de una sau mai multe persoane sau firme autorizate să emită o opinie cu privire la asigurarea raportării privind durabilitatea în temeiul legislației aplicabile respectivei societăți-mamă, se publică în conformitate cu pct. 494—497 și cu legislația statului membru sub incidența căreia intră filiala scutită;

c) în cazul în care societatea-mamă este stabilită într-un stat terț, informațiile prevăzute la art. 8 din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2.088, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 198 din 22 iunie 2020, care reglementează activitățile desfășurate de filiala scutită stabilită în Uniunea Europeană și de filialele sale, sunt incluse fie în raportul administratorilor al filialei scutite, fie în raportarea consolidată privind durabilitatea efectuată de societatea-mamă stabilită într-un stat terț.

(7) Filialele scutite publică raportul consolidat al administratorilor sau, după caz, raportul consolidat privind durabilitatea al societății-mamă în limba română și pun la dispoziție orice traducere necesară în limba română; orice traducere necertificată include o declarație în acest sens.

Formatul de raportare electronic unic

429³. — Entitățile supuse cerințelor prevăzute la pct. 429¹ și 429² întocmesc raportul administratorilor în formatul de raportare electronic specificat la art. 3 din Regulamentul delegat (UE) 2019/815 al Comisiei din 17 decembrie 2018 de completare a Directivei 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare privind specificarea unui format de raportare electronic unic, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 143 din 28 mai 2019, și marchează raportarea privind durabilitatea, inclusiv informațiile prevăzute la art. 8 din Regulamentul (UE) 2020/852, în conformitate cu formatul de raportare electronic specificat în regulamentul delegat respectiv.”

6. La capitolul 8 „Situatii financiare anuale consolidate și rapoarte consolidate”, la secțiunea 8.14 — Raportul consolidat al administratorilor, după punctul 493 se introduc trei noi puncte, punctele 493¹—493³, cu următorul cuprins:

„Raportarea consolidată privind durabilitatea

493¹. — (1) Societățile-mamă ale unui grup mare, definit la pct. 11 alin. (3), includ în raportul consolidat al administratorilor informațiile necesare pentru înțelegerea impactului grupului asupra aspectelor de durabilitate și informațiile necesare pentru înțelegerea modului în care aspectele de durabilitate afectează dezvoltarea, performanța și poziția grupului.

(2) Informațiile menționate la alin. (1) trebuie să fie clar identificabile în raportul consolidat al administratorilor, într-o secțiune specifică a acestuia.

(3) Informațiile menționate la alin. (1) conțin:

a) o descriere succintă a modelului de afaceri și a strategiei grupului, inclusiv cu privire la:

(i) reziliența modelului de afaceri și a strategiei grupului în relație cu riscurile aferente aspectelor de durabilitate;

(ii) oportunitățile pentru grup în legătură cu aspectele de durabilitate;

(iii) planurile grupului, inclusiv acțiunile de punere în aplicare și planurile financiare și de investiții conexe, pentru a se asigura că modelul său de afaceri și strategia sa sunt compatibile cu tranziția către o economie durabilă și cu limitarea încălzirii globale la 1,5 °C, în conformitate cu Acordul de la Paris și cu obiectivul de realizare a neutralității climatice până în 2050, astfel cum este stabilit în Regulamentul (UE) 2021/1.119, precum și, după caz, expunerea grupului la activități legate de cărbune, petrol și gaze;

(iv) modul în care modelul de afaceri și strategia grupului țin seama de interesele părților interesate ale grupului și de impactul grupului asupra aspectelor de durabilitate;

(v) modul în care strategia grupului a fost pusă în aplicare în ceea ce privește aspectele de durabilitate;

b) o descriere a obiectivelor cu termene precise legate de aspecte de durabilitate stabilite de grup, inclusiv, după caz, a obiectivelor de reducere a emisiilor absolute de gaze cu efect de seră cel puțin pentru 2030 și 2050, o descriere a progreselor înregistrate de grup în vederea atingerii obiectivelor respective și o declarație din care să reiasă dacă obiectivele grupului legate de factorii de mediu se bazează pe dovezi științifice concludente;

c) o descriere a rolului conducerii în ceea ce privește aspectele de durabilitate, precum și a cunoștințelor de specialitate și a competențelor acestuia pentru a îndeplini rolul respectiv sau a accesului membrilor acestuia la astfel de cunoștințe de specialitate și de competențe;

d) o descriere a politicilor grupului în ceea ce privește aspectele de durabilitate;

e) informații despre existența unor sisteme de stimulente privind aspectele de durabilitate oferite membrilor conducerii;

f) o descriere a:

- (i) procesului de diligență necesară pus în aplicare de grup în ceea ce privește aspectele de durabilitate și, după caz, în conformitate cu cerințele Uniunii Europene aplicabile entităților de a desfășura un astfel de proces;
- (ii) principalului impact negativ real sau potențial legat de operațiunile proprii ale grupului și de lanțul său valoric, inclusiv de produsele și serviciile sale, de relațiile sale de afaceri și de lanțul său de aprovizionare, a acțiunilor întreprinse pentru a identifica și monitoriza impactul respectiv și alte efecte negative pe care societatea-mamă trebuie să le identifice în temeiul altor cerințe ale Uniunii Europene privind desfășurarea unui proces de diligență necesară;
- (iii) oricăror acțiuni întreprinse de grup pentru a preveni, a atenua, a remedia sau a pune capăt impactului negativ real sau potențial, precum și a rezultatului unor astfel de acțiuni;

g) o descriere a principalelor riscuri pentru grup aferente aspectelor de durabilitate, inclusiv a principalelor relații de dependență a grupului de astfel de aspecte, precum și a modului în care grupul gestionează riscurile respective;

h) indicatorii relevanți pentru prezentările de informații menționate la lit. a)—g).

(4) Societățile-mamă raportează procesul desfășurat pentru identificarea informațiilor pe care le-au inclus în raportul consolidat al administratorilor, în conformitate cu alin. (1) și (2).

(5) Informațiile enumerate la alin. (3) includ informații referitoare la orizonturi pe termen scurt, mediu și lung, după caz.

(6) Dacă este cazul, informațiile menționate la alin. (1)—(3) conțin informații cu privire la propriile operațiuni ale grupului și la lanțul său valoric, inclusiv la produsele și serviciile sale, la relațiile sale de afaceri și lanțul său de aprovizionare.

(7) În primii trei ani de aplicare a prezentelor reglementări referitoare la raportarea privind durabilitatea și în cazul în care nu sunt disponibile toate informațiile necesare privind lanțul său valoric, societatea-mamă explică eforturile depuse pentru a obține informațiile necesare privind lanțul său valoric, motivele pentru care nu au putut fi obținute toate informațiile necesare și planurile sale pentru a obține informațiile necesare în viitor.

(8) Dacă este cazul, informațiile menționate la alin. (1)—(3) conțin, de asemenea, trimeri la alte informații incluse în raportul consolidat al administratorilor, în conformitate cu pct. 491—493, și la sumele raportate în situațiile financiare consolidate, precum și explicații suplimentare cu privire la acestea.

(9) În situații excepționale, societățile-mamă pot omite informațiile referitoare la evoluțiile iminente sau aspectele în curs de negociere, cu avizul motivat al membrilor conducerii, care acționează în limitele competențelor legale și răspund colectiv pentru acesta, în care justifică faptul că prezentarea acestor informații ar aduce prejudicii grave poziției comerciale a grupului, cu condiția ca omisiunile să nu împiedice înțelegerea corectă și echilibrată a dezvoltării, a performanței și a poziției grupului și a impactului activității sale.

(10) În cazul în care societatea care raportează constată că există diferențe semnificative între riscurile la care este expus grupul sau impactul pe care îl are acesta și riscurile la care este expusă sau sunt expuse una sau mai multe filiale ale sale ori impactul acesteia sau al acestora, societatea face posibilă înțelegerea adecvată, după caz, a riscurilor la care este expusă sau sunt expuse filialele sau filialele în cauză și a impactului acesteia sau al acestora.

(11) Societățile-mamă indică filialele incluse în consolidare care sunt exceptate de la raportarea anuală sau consolidată privind durabilitatea, în temeiul pct. 429² alin. (4)—(7) sau al pct. 493² alin. (4)—(7).

493². — (1) Societățile-mamă raportează informațiile menționate la pct. 493¹ alin. (1)—(9) în conformitate cu standardele de raportare privind durabilitatea, adoptate de către Comisia Europeană în temeiul art. 29b din Directiva 2013/34/UE, astfel cum a fost modificată și completată prin Directiva (UE) 2022/2.464.

(2) Conducerea societății-mamă informează în consecință reprezentanții salariaților la nivelul corespunzător și le prezintă informații relevante și mijloace de obținere și de verificare a informațiilor privind durabilitatea, solicitând totodată opinia reprezentanților salariaților asupra acestor aspecte.

(3) Se consideră că societățile-mamă care îndeplinesc cerințele prevăzute la alin. (1) și la pct. 493¹ au respectat cerințele prevăzute la pct. 429 alin. (1) și la pct. 429¹ și 429².

(4) Dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (6), o societate-mamă care este filială este scutită de obligațiile prevăzute la alin. (1) și la pct. 493¹, denumită în continuare *societate-mamă scutită*, dacă societatea-mamă respectivă și filialele sale, la rândul lor, sunt incluse în raportul consolidat al administratorilor al unei alte societăți, întocmit în conformitate cu pct. 491—493, pct. 493¹ și prezentul punct.

(5) Scutirea se aplică, de asemenea, și pentru o societate-mamă care este filială a unei societăți-mamă stabilite într-un stat terț, dacă:

a) societatea-mamă respectivă și filialele sale sunt incluse în raportarea consolidată privind durabilitatea a societății-mamă stabilite într-un stat terț; și

b) respectiva raportare consolidată privind durabilitatea este realizată în conformitate cu standardele de raportare privind durabilitatea, adoptate de către Comisia Europeană în temeiul art. 29b din Directiva 2013/34/UE, astfel cum a fost modificată și completată prin Directiva (UE) 2022/2.464, sau într-un mod echivalent cu respectivele standarde de raportare privind durabilitatea, astfel cum este stabilit în conformitate cu un act de punere în aplicare privind echivalarea standardelor de raportare privind durabilitatea, adoptat de Comisia Europeană în temeiul art. 23 alin. (4) al treilea paragraf din Directiva 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului.

(6) Scutirea prevăzută la alin. (4) și (5) se aplică în următoarele condiții:

a) raportul administratorilor al societății-mamă scutite conține toate informațiile următoare:

(i) denumirea și sediul social ale societății-mamă care raportează informații la nivel de grup în conformitate cu prezentul punct și pct. 493¹ sau într-un mod echivalent cu standardele de raportare privind durabilitatea, adoptate de către Comisia Europeană în temeiul art. 29b din Directiva 2013/34/UE, astfel cum a fost modificată și completată prin Directiva (UE) 2022/2.464, astfel cum este stabilit în conformitate cu un act de punere în aplicare privind echivalarea standardelor de raportare privind durabilitatea, adoptat de Comisia Europeană în temeiul art. 23 alin. (4) al treilea paragraf din Directiva 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului;

(ii) linkurile către raportul consolidat al administratorilor al societății-mamă sau, după caz, către raportarea consolidată privind durabilitatea a societății-mamă, astfel cum se menționează la alin. (4) și (5), și către opinia de asigurare menționată la pct. 502 alin. (1) lit. g) sau către opinia de asigurare menționată la lit. b);

(iii) faptul că societatea-mamă este scutită de obligațiile prevăzute la alin. (1) și la pct. 493¹;

b) dacă societatea-mamă este stabilită într-un stat terț, raportarea sa consolidată privind durabilitatea și opinia de asigurare exprimată de una sau mai multe persoane sau firme autorizate să emită o opinie cu privire la asigurarea raportării privind durabilitatea în temeiul legislației aplicabile societății-mamă se publică în conformitate cu pct. 494—497 și cu legislația statului membru sub incidența căreia intră societatea-mamă scutită;

c) în cazul în care societatea-mamă este stabilită într-un stat terț, informațiile prevăzute la art. 8 din Regulamentul (UE) 2020/852, care reglementează activitățile desfășurate de filiala stabilită în Uniunea Europeană care este scutită de obligația de raportare privind durabilitatea conform pct. 429² alin. (4)—(7), sunt incluse fie în raportul administratorilor al societății-mamă scutite, fie în raportarea consolidată privind durabilitatea efectuată de societatea-mamă stabilită într-un stat terț.

(7) Societatea-mamă scutită conform prezentului punct publică raportul consolidat al administratorilor sau, după caz, raportul consolidat privind durabilitatea al societății-mamă în limba română și pune la dispoziție orice traducere necesară în limba română; orice traducere necertificată include o declarație în acest sens.

Formatul de raportare electronic unic

493³. — Societățile-mamă supuse cerințelor prevăzute la pct. 493¹ și 493² întocmesc raportul consolidat al administratorilor în formatul de raportare electronic specificat la art. 3 din Regulamentul delegat (UE) 2019/815 și marchează raportarea privind durabilitatea, inclusiv informațiile prevăzute la art. 8 din Regulamentul (UE) 2020/852, în conformitate cu formatul de raportare electronic specificat în regulamentul delegat respectiv.”

7. După capitolul 8 „Situății financiare anuale consolidate și rapoarte consolidate” se introduce un nou capitol, capitolul 8¹, cuprinzând punctele 493⁴—493⁹, cu următorul cuprins:

„CAPITOLUL 8¹

Raportarea privind societățile din state terțe

SECȚIUNEA 8^{1.1}

Rapoartele privind durabilitatea aferente societăților din state terțe

493⁴. — (1) Filiala stabilită pe teritoriul României a cărei societate-mamă de cel mai înalt rang este reglementată de legislația unui stat terț publică și pune la dispoziție un raport privind durabilitatea care să conțină informațiile prevăzute la pct. 493¹ alin. (3) lit. a) pct. (iii)—(v), lit. b)—f) și, după caz, pct. 493¹ alin. (3) lit. h), la nivel de grup al respectivei societăți-mamă de cel mai înalt rang dintr-un stat terț.

(2) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile numai filialelor mari prevăzute la pct. 10 alin. (5).

493⁵. — (1) Prevederile pct. 493⁴ alin. (1) se aplică filialelor numai în cazul în care societatea dintr-un stat terț, la nivel de grup sau, dacă nu este cazul, la nivel individual, a generat în Uniunea Europeană o cifră de afaceri netă de peste 150 de milioane euro pentru fiecare dintre ultimele două exerciții financiare consecutive.

(2) Filialele menționate la pct. 493⁴ alin. (1) transmit Autorității de Supraveghere Financiară, la solicitarea acesteia și în termenul indicat în solicitare, informații despre cifra de afaceri netă realizată pe teritoriul României și în Uniunea Europeană de către societățile din state terțe de care aparțin.

(3) Raportul privind durabilitatea comunicat de filială, astfel cum se menționează la alin. (1) și (2) și la pct. 493⁴, este întocmit în conformitate cu standardele de raportare privind durabilitatea, adoptate de către Comisia Europeană în temeiul art. 40b din Directiva 2013/34/UE, astfel cum este modificată și completată prin Directiva (UE) 2022/2.464.

(4) Prin derogare de la prevederile alin. (3), raportul privind durabilitatea comunicat de filială, menționat la alin. (1) și (2) și la pct. 493⁴, poate fi întocmit în conformitate cu standardele de raportare privind durabilitatea, adoptate de către Comisia Europeană în temeiul art. 29b din Directiva 2013/34/UE, sau într-un mod echivalent cu respectivele standarde de raportare privind durabilitatea, astfel cum este stabilit în conformitate cu un act de punere în aplicare privind echivalarea standardelor de raportare privind durabilitatea, adoptat în temeiul art. 23 alin. (4) al treilea paragraf din Directiva 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului.

(5) În cazul în care informațiile cerute pentru întocmirea raportului privind durabilitatea, menționat la alin. (3), nu sunt disponibile, filiala solicită societății-mamă dintr-un stat terț să îi transmită toate informațiile necesare pentru a-și putea îndeplini obligațiile.

(6) În cazul în care nu sunt transmise toate informațiile solicitate, filiala respectivă întocmește, publică și pune la dispoziție raportul privind durabilitatea care conține toate

informațiile aflate în posesia sa, obținute sau dobândite, și face o declarație în care precizează că societatea-mamă dintr-un stat terț nu a pus la dispoziție informațiile necesare.

(7) Pentru societățile din state terțe care intră sub incidența prezentului capitol *cifra de afaceri netă* înseamnă veniturile, astfel cum sunt definite de cadrul de raportare financiară pe baza căreia sunt întocmite situațiile financiare ale societății din state terțe sau în înțelesul cadrului respectiv.

493⁶. — (1) Raportul privind durabilitatea menționat în prezentul capitol se publică însoțit de o opinie de asigurare emisă de una sau mai multe persoane sau firme autorizate să emită o opinie cu privire la asigurarea raportării privind durabilitatea în temeiul legislației interne a societății dintr-un stat terț sau a unui stat membru.

(2) În cazul în care societatea dintr-un stat terț nu transmite opinia de asigurare în conformitate cu alin. (1), filiala face o declarație în care precizează că societatea dintr-un stat terț nu a pus la dispoziție opinia de asigurare necesară.

SECȚIUNEA 8^{1.2}

Responsabilitatea pentru întocmirea, publicarea și punerea la dispoziție a rapoartelor privind durabilitatea privind societățile din state terțe

493⁷. — (1) Membrii conducerii filialelor menționate la pct. 493⁴—493⁶ au responsabilitatea colectivă de a se asigura, făcând uz optim de cunoștințele și mijloacele de care dispun, că raportul lor privind durabilitatea este întocmit în conformitate cu pct. 493⁴—493⁶ și că este publicat și pus la dispoziție în conformitate cu pct. 493⁸.

SECȚIUNEA 8^{1.3}

Publicarea

493⁸. — (1) Filialele menționate la pct. 493⁴ și la pct. 493⁵ alin. (1) și (2) publică raportul privind durabilitatea, împreună cu opinia de asigurare și, după caz, cu declarația menționată la pct. 493⁵ alin. (6), în termen de 12 luni de la data încheierii exercițiului financiar pentru care este întocmit raportul, în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Raportul privind durabilitatea, împreună cu opinia de asigurare și, după caz, cu declarația, publicate de societăți în conformitate cu alin. (1), sunt puse la dispoziția publicului gratuit, în limba română, în termen de cel mult 12 luni de la data încheierii exercițiului financiar pentru care este întocmit raportul, pe site-ul filialei, atunci când se aplică pct. 493⁴ și pct. 493⁵ alin. (1) și (2).

SECȚIUNEA 8^{1.4}

Dispoziții tranzitorii

493⁹. — (1) Până la data de 6 ianuarie 2030, o filială din Uniunea Europeană care aplică prevederile pct. 429¹ și 429² sau ale pct. 493¹ și 493² și aparține unei societăți-mamă dintr-un stat terț poate întocmi raportarea consolidată privind durabilitatea, în conformitate cu prevederile pct. 493¹ și 493², care să includă toate filialele din Uniunea Europeană ale societății-mamă respective care intră sub incidența pct. 429¹ și 429² sau pct. 493¹ și 493².

(2) Până la data de 6 ianuarie 2030, raportarea consolidată privind durabilitatea menționată la alin. (1) include informațiile prevăzute la art. 8 din Regulamentul (UE) 2020/852, care acoperă activitățile desfășurate de toate filialele din Uniunea Europeană ale societății-mamă menționate la alin. (1) care intră sub incidența pct. 429¹ și 429² sau pct. 493¹ și 493².

(3) Filiala din Uniunea Europeană menționată la alin. (1) este una dintre filialele din Uniune ale grupului care a generat cea mai mare cifră de afaceri din Uniunea Europeană în cel puțin unul dintre cele cinci exerciții financiare precedente, pe bază consolidată, după caz.

(4) Raportarea consolidată privind durabilitatea menționată la alin. (1) și (2) se publică în conformitate cu pct. 495—497.

(5) În scopul scutirii prevăzute la pct. 429² alin. (4)—(7) și la pct. 493² alin. (4)—(7), raportarea prevăzută la alin. (1) și (2) se consideră a reprezenta raportare de către o societate-mamă la nivel de grup în ceea ce privește entitățile incluse în consolidare. Se consideră că raportarea în conformitate cu alin. (2) îndeplinește condițiile menționate la pct. 429² alin. (6) lit. c) și, respectiv, la pct. 493² alin. (6) lit. c).”

8. La capitolul 9 „Aprobarea, semnarea și publicarea situațiilor financiare anuale și interimare”, la secțiunea 9.1 — Obligația generală de publicare, punctele 495 și 496 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„495. — Situațiile financiare anuale aprobate în mod corespunzător și raportul administratorilor, în formatul de raportare electronic menționat la pct. 429³ și 493³, dacă este cazul, împreună cu opinia menționată la secțiunea 10.1 «Cerințe generale privind auditul» și declarația furnizate de auditorul statutar sau de firma de audit, respectiv raportul cenzorilor, după caz, se publică în conformitate cu legislația în vigoare.

496. — (1) Entitățile care aplică prevederile pct. 429¹, 429², 493¹ și 493² pun la dispoziție, la cerere, o copie scrisă a raportului administratorilor.

(2) Trebuie să fie posibilă obținerea, la cerere, a unor copii ale situațiilor financiare. Prețul unei astfel de copii nu poate depăși costul său administrativ.”

9. La capitolul 9 „Aprobarea, semnarea și publicarea situațiilor financiare anuale și interimare”, la secțiunea 9.3 — Responsabilitatea și răspunderea pentru întocmirea și publicarea situațiilor financiare anuale și a raportului administratorilor, la punctul 499, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„499. — (1) Membrii conducerii unei entități, care acționează în limitele competențelor conferite de legislația națională, au responsabilitatea colectivă de a asigura faptul că situațiile financiare anuale individuale și raportul administratorilor, respectiv situațiile financiare anuale consolidate și rapoartele consolidate ale administratorilor sunt întocmite și se publică în conformitate cu cerințele prezentelor reglementări, cu Regulamentul delegat (UE) 2019/815, cu standardele de raportare privind durabilitatea și cu cerințele de la pct. 429³ și 493³, dacă este cazul.”

10. Titlul capitolului 10 „Auditul” se modifică și va avea următorul cuprins:

„CAPITOLUL 10

Auditul și asigurarea raportării privind durabilitatea”

11. La capitolul 10 „Auditul”, la secțiunea 10.2 — Raportul de audit, la punctul 500, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Auditul situațiilor financiare ale companiilor de brokeraj se realizează în funcție de criteriile de mărime prevăzute la pct. 10 alin. (4) și (5).”

12. La capitolul 10 „Auditul”, la secțiunea 10.2 — Raportul de audit, la punctul 502 alineatul (1), după litera e) se introduc două noi litere, literele f) și g), cu următorul cuprins:

„f) o opinie privind gradul de conformitate a raportului administratorilor cu cerințele legale aplicabile, cu excepția cerințelor referitoare la raportarea privind durabilitatea prevăzute la pct. 429¹ și 429²;

g) dacă este cazul, o opinie bazată pe o misiune de asigurare limitată în ceea ce privește conformitatea raportării privind durabilitatea cu cerințele prezentelor reglementări, inclusiv conformitatea raportării cu standardele de raportare privind durabilitatea, adoptate de către Comisia Europeană în temeiul art. 29b sau al art. 29c din Directiva 2013/34/UE, astfel cum a fost modificată și completată prin Directiva (UE) 2022/2.464,

procesul desfășurat de societate pentru identificarea informațiilor raportate în temeiul respectivelor standarde de raportare privind durabilitatea și conformitatea cu cerința de a marca raportarea privind durabilitatea în conformitate cu pct. 429³ și 493³, precum și în ceea ce privește conformitatea cu cerințele de raportare prevăzute la art. 8 din Regulamentul (UE) 2020/852.”

13. La capitolul 10 „Auditul”, la secțiunea 10.2 — Raportul de audit, la punctul 502, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

„(4) Opinia prevăzută la alin. (1) lit. g) poate fi exprimată și de un alt auditor statutar sau o altă firmă de audit decât cel sau cea care efectuează auditul statutar al situațiilor financiare.”

14. La capitolul 10 „Auditul”, la secțiunea 10.2 — Raportul de audit, la punctul 512⁴, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„512⁴. — (1) Filialele mari și mijlocii, definite conform pct. 10 alin. (4) și (5), controlate de către o societate-mamă de cel mai înalt rang dintr-un stat terț, publică și asigură accesul la un raport privind informațiile referitoare la impozitul pe profit privind respectiva societate-mamă de cel mai înalt rang pentru cel mai recent dintre respectivele două exerciții financiare consecutive, atunci când cifra de afaceri netă consolidată a depășit la data bilanțului său, pentru fiecare dintre ultimele două exerciții financiare consecutive, cuantumului de 3.700.000.000 lei, astfel cum se reflectă în situațiile sale financiare consolidate.”

15. În tot cuprinsul reglementărilor contabile, sintagmele „brokeri de asigurare” și „brokeri de asigurare și/sau reasigurare” se înlocuiesc cu sintagma „companii de brokeraj”.

Art. II. — Prevederile art. I se aplică după cum urmează:

1. Începând cu exercițiul financiar aferent anului 2025, de către:

a) entitățile mari prevăzute la pct. 10 alin. (2) din Reglementările contabile referitoare la situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aplicabile companiilor de brokeraj care desfășoară activitate de distribuție în asigurări și/sau reasigurări, aprobate prin Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 36/2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta normă;

b) societățile-mamă ale unui grup mare, în înțelesul prevăzut la pct. 11 alin. (3) din Reglementările contabile referitoare la situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aplicabile companiilor de brokeraj care desfășoară activitate de distribuție în asigurări și/sau reasigurări, aprobate prin Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 36/2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta normă;

2. Începând cu exercițiul financiar aferent anului 2028, de către societățile care aplică prevederile pct. 493⁴—493⁹ din Reglementările contabile referitoare la situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aplicabile companiilor de brokeraj care desfășoară activitate de distribuție în asigurări și/sau reasigurări, aprobate prin Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 36/2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta normă;

3. prevederile pct. 10 și 11 din Reglementările contabile referitoare la situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate aplicabile companiilor de brokeraj care desfășoară activitate de distribuție în asigurări și/sau reasigurări, aprobate prin Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 36/2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta normă, se aplică începând cu exercițiul financiar aferent anului 2024.

Art. III. — Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Alexandru Petrescu

ACTE ALE CAMEREI CONSULTANȚILOR FISCALI

CAMERA CONSULTANȚILOR FISCALI

HOTĂRÂRE**privind stabilirea modalității de organizare și susținere a examenului de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent — sesiunea noiembrie 2024**

În baza prevederilor Regulamentului pentru organizarea examenului de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent, aprobat prin Hotărârea Consiliului superior al Camerei Consultanților Fiscali nr. 11/2020, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 11 lit. a¹) din Ordonanța Guvernului nr. 71/2001 privind organizarea și exercitarea activității de consultanță fiscală, aprobată cu modificări prin Legea nr. 198/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul superior al Camerei Consultanților Fiscali, întrunit în ședința din 24 iulie 2024, h o t ă r ă ș t e:

Art. 1. — (1) Examenul de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent — sesiunea noiembrie 2024 se desfășoară în sistem online în data de 9 noiembrie 2024.

(2) Procedura de desfășurare a examenului în sistem online se publică pe site-ul Camerei Consultanților Fiscali cu cel puțin 15 zile înainte de data susținerii acestuia.

Art. 2. — Înscrierea la examen și depunerea documentelor aferente se fac exclusiv online, în perioada 30 septembrie

2024—18 octombrie 2024, pe site-ul www.ccfiscali.ro — secțiunea EXAMEN.

Art. 3. — Direcțiile din cadrul aparatului executiv al Camerei Consultanților Fiscali vor duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

Art. 4. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Camerei Consultanților Fiscali,
Dan Manolescu

București, 23 august 2024.
Nr. 8.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concurisurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

